

JORIS DENOO

ROBINSON

GEDICHTEN

NetBook nummer 29 - Uitgave Het Prieeltje Online

INHOUD

Robinson. Vroeg of laat, op de datumgrens of in Ispahan,
treft men steeds zichzelf weer aan. Blind date met de tijd.
Robinson. Het gedicht schier een eiland in een zee van tijd.
Fata morgana, foto, voetafdruk. Altijd wordt het weer vrijdag.
Robinson. Aanspoelen in een boek met open einder.
Enkeling, drenkeling. Water wast en wist, vroeger, later.

I Robinson

1. She leaves
2. Me, at home
3. One day
4. This world
5. Robinson, a tale

II Ispahan

(Vroeger)

1. Nalatenschap
2. Samenzweren
3. Chirurgie
4. Wandelen
5. Bij voorbaat
6. Understatement
7. Time is on my side
8. Zondag
9. Een aantal eeuwen zomer reeds

(Later)

1. Schroeiplek
2. Mum
3. Tijdbom
4. Polsslag
5. Interbellum
6. Bladstil
7. Tand des tijds
8. Van ijsbloemen
9. 'There is no end, but addition' (T.S.E.)

III Pim Pandoer, een leven

- 1 De dichter hij ligt er
- 2 Alzo sprak de dichter
- 3 Prince (Je paard!)

- 4 Wit blad
- 5 Dikke boeken
- 6 Pim Pandoer, 1963
- 7 Uit eigen werk
- 8 Bestseller
- 9 Beurs van boeken
- 10 Clair-obscur
- IV Time is on my side
- 1 Conte d'Automne
- 2 National Geographic
- 3 Closing time
- 4 Love from Russia
- 5 The Duty and the Beast
- 6 Ci-gît
- 7 Nie wieder Krieg
- 8 Metallica
- 9 In-paars
- 10 Herfstkunde

Bioschets
Colofon

ROBINSON

She leaves

Zon hangt uit een wereld heen.
Trein vertrekt uit herfst vandaan.
Vrouw stapt op. Verandert
niet daardoor, maar daarna:
snel schittert ze uit zichzelf.

Drie snoeren om haar hals bindt ze,
ze windt er twee om elke pols,
vingers rijzen uit hun ringen.

Geen valse spiegel dan
(: wasem, raam, reflectie)
maar net wel een bril.
Ze monstert aan in een boek.

Bladert bladstil:
klokvast, vlug, planmatig
is het een prachtige herfst geworden.

Me, at home

Een natte straat.
Aan weerskanten hebben beide voetgangers gelijk.
De wereld dijt in een kop koffie.
(: wolkje wrevel,
toer afwezig door een melkweg)

Oude wind jaagt damp
in sluiers over de rand.
De ijskap schuift wat op.
Aan polen dooit het.
Mohammed ziet witte sneeuw.
Het wordt oorverdovend koud.

En als vanouds, gelukkig,
dicteert de maan de oceaan.
Een natte straat.

Wat wordt nu ouder?
Wie is nu verder weg?
De brievenbus kleppert godvergeten
in de wind. Het is vrijdag,
schier een eiland in dit stille huis.

Het laatste hoofdstuk ruikt naar zeep.
Een natte straat.
Schoon.

One day

Ochtend.

Het elementaire bestaan op deze aarde
doordesemen met iets van een hogere orde:
muziek van de centrale verwarming,
inzicht door de halogeenlamp.

Middag.

Stilte breekt in volle hevigheid los,
als op een akker in de zestiende eeuw.
Wintervogel glijdt in luchtplooi weg.
Tijd stippelt hem uit.

Avond.

Dromen, truffels aan de slaap ontfutseld,
met de navel naar het strenge middelpunt
van moeder aarde, deze blauwe plek.
Wie zal het zeggen, wie zal het zwijgen.

This world

Tevreden ruist de kunstlong in de hoek:
adem geblazen dankzij de teevee.
Vreedzaam als een boeddha
tikt ook de klok,
hikkend om de haverklap.

Zelfs stilgevallen heeft hij per etmaal
enkele keren het grootste gelijk.

Aan de polsen krijgen uren
oren in dit interieur.
Planten geeuwen door hun gaten.

Adembenemend hoe stil het wordt
als een mens in een spiegel ontdekt
dat hij bij zichzelf naar geluiden zoekt
die hij maakt door zichzelf in een spiegel
te bekijken. Zie:
zelfs de kijkkast ruist niet meer.

Robinson, a tale

Zo'n eiland was aan te treffen:
ik hoefde alleen nog een reis
uit mijn dromen weg te kappen
en omgespoeld zoals het verhaal het wil

daar in het zand te bijten.
'The rest is silence': zo vreselijk
stil, dat ik in een god geloofde,
liever dan in overleven en een zwitsers mes.

Geschiedenis werd aardrijkskunde.
Splinternieuws was eeuwen oud.
De polsslag van de tijd verzwakte,
de haven in mijn hoofd verzandde.

Mijn mens werd schier een eiland.

Maar her en der
vond ik hem weer uit.

ISPAHAN

(Vroeger)

Nalatenschap

Als ik uit mijn lichaam wandel
en plaats maak voor wat klein verdriet
wil dan de ramen kieren,
want vergeten doe ik niet.

Als ik van mijn tafel opsta
en een zwart sjabloon nalaat,
vul me dan nog even in
met een vers waar geen maat op staat.

Hoe ik de zon zo'n lastige klapzoen vond.
Hoe mijn woorden onder zware hypotheken
gingen gebogen. Zo vaak groette ik
de postbode bij verstek.

Ze zeiden:
weer één van die gevaarlijke reizen.

Maar je wende aan ontstentenis.

Samenzweren

Je zou er bij kunnen huilen,
bij dat mooi en rustig ouder worden,
ofschoon ze ook beweren dat jong zijn
niet zo stug met leeftijd samenzweren moet.

Het is niet de rocking-chair,
noch de kalender of de taaie stilte
van een zelfmoordzondag. Misschien heb je
je hart te streng verdeeld in rechts
en links en boven en onder.

Misschien is het de steeds meer
om zich heen grijpende eenvoud
van de onderwerpen waarover je
met je hartverwanten immer hetzelfde zegt.

Of de wetenschap
dat wenen binnenin gebeurt
en steeds daar is
waar je een dode holte dacht.

Chirurgie

De marlboro's zijn niet meer te tellen
sinds je 'Ook als je me heel goed kent?'
zei. Een zomer was weggewaaid;
sommigen verjaarden weer een keer.
We schaarden ons rond haastige ontbijten
en dachten dat het morgen
wel vergeten zou zijn:
dat partikeltje verdriet
dat als een scherfje
in ons lichaam woont
terwijl alles altijd goed gaat.

Wandelen

Ik heb misschien de dansers niet begrepen
en ongelooft getoond bij de getallen
die ons geluk bezorgden. De misthoorn
der tijden niet gehoord, of erdoor misleid.
Luister: het had gekund, of wat?
Het klimaat verplicht ons ruig te zijn.
Of daarvoor door te gaan. Ik geloof
dat wederzijdse gewenning ons nu
een zachte zorg zal wezen:
spreken met de noodzakelijkste infinitieven,
gelijk de wij-vorm die enkelingen omarmt.
Of zwijgend, hand in hand, op stap gaan,
neem nou antiekbeurs, in kouwe blauwte.
Jij in warmgevoerde laarsjes van de kleur
waar ik god betere het
de naam niet van onthouden kan.

Bij voorbaat

Een bode aan je bed was ik,
van wat er buiten gebeurde
en niet gebeurde. Er was lente
in het spel, maar het zou wat.
Ik bracht niet de warmte binnen,
maar duwde een tafeltje voor me uit
met daarop de instrumenten
om je weer op de been te helpen.
Jonglerend met tefal en toaster,
springlevend tussen vaatdoek en valium.
Bij het buitengaan werd ik staande gehouden.
Voorbarigheid alom; alles luisterde nauw.
Des avonds met de tenen tegen elkaar zitten
als het wachtwoord 'morgen' viel.
Nacht verwarde zich met dag.
Wie je liefhad, bleef een sigaret langer.
Dan spitsten de uren hun oren
en dat ving je allemaal op:
de geluiden van het nachtverbruik
en de zachte bons van mijn deuren.
De straat die zich als een raadsel
naar de verte ontrolde.

Zo is het leven, liefste:
een jammerlijke wetenschap.
Tussen weeën en reutels
staan we maar even rechtop.

Understatement

In zekere zin zijn ze mooi en zijn ze lelijk.
Ze vallen doodgewoon mee zoals ze eraan komen,
weinig sigaretten roken, de atonale muziek
in zichzelf beluisteren en maar weer weggaan.

Grote groepen worden niet meer gevormd.
(Geheugen: het bos van de parka's,
de jeans als zovele bleke berkenstammetjes).

Aan een draad in het oor hebben ze boodschap.
Een boekje laten ze liefst links liggen.

In zekere zin acteren ze stomweg behoorlijk,
zonder statement.

Kinderen van hun tijd.
Time, honey, is money.

Time is on my side

Tijd ligt aan banden om polsen.
De zandloper is trouw tot de laatste korrel.
De metronoom verkavelt om de haverklap.
Met de regelmaat van een boeddha
wordt het telkens weer later als vroeger.

Maar tegen de klok in wordt geschreven:
tegen beter weten in overleven.

Zondag

Nodeloze zondag zou je zeggen,
alles is een beetje kunst:
roken doet aan meetkunde denken
en drinken uit kleine glazen
aan de zondagsschilder
en zijn mondjesmaat.

Was alles
ook maar weer eens
autoloos.

Roken was dan uit den boze
en drinken ietwat heelkunde.
Stappen duurde eindeloos.

Wie voerde dan met zachte hand
de blinde zondagsschilder
naar zijn vlakste land?

Een aantal eeuwen zomer reeds

Die muggen betekenden zomer en zinderen,
verre tennigeluiden en zwevers bij de vleet.
Er lag een aantal min of meer herkenbare eeuwen
achter ons, maar het zou wat bij het stokken
van het zomerse grasmaaimachien.

Een buurman articuleerde 'misschien'
en ging een handwerktuig halen.

Alleen de droom te kunnen vliegen
was nu echt. Want volop zomer,
lastige beesten, gooien met voorwerpen
en de onvolkomenheid der dingen
naar 's mensen hand gezet,
dat had je vroeger ook.

(Later)

Schroeiplek

Niet huilen, maar schrijven,
om wat voorbij is.

Niet later, maar nu,
die tijd in verzen vangen.

De dingen niet dwingen,
maar schikken en zingen.

Niet zeggen: tijd heelt,
maar toeslaan en dichten.

Schrijven is pijn herverdelen,
in achterklap van rijm.

Niet ongeremd, niet ongerijmd,
maar wonend in woorden.

Doodgewoon wonend en wachtend
op licht in het gedicht.

Tijd wijst uit.
Tijd wist weg.

Mum

Zo razen de dagen
als treinen voorbij.
Rinkelbellen.
Doodsklokken.

Zo hollen de uren
als hazen vooruit.
Toerental.
Hoorn geschal.

Zonde van die ene seconde
waarin ik met klem beweerde:

nooit.

Tijdbom

De avond slibt aan.
Ik heb walnoten gekocht.
Niemand kent mijn eetlust.
Ik heb aan een halte gestaan.

De tram rolt weg.
De trein verdwijnt.

Het donker valt
als een zak op de dag.

Ik zit maar weer niet te verpinken.
De laatste noot gaat eraan.
Ik drink traag en ben graag alleen
met mijn avond en mijn eigen,
met mijn mens en mijn infinitieven:

l'inconnu de la ligne U.

Polsslag

Dit is de wereld van de baarzen.
Hier is mijn polsstok, daar het water.
Om te waden draag ik hoge laarzen.

Ik ben een bioloog van horen zeggen.
Met stenen kan ik mijn lijf verzwaren.
Aan de nabestaanden is het dreggen.

Ook kan ik aan de polsslag van het landschap
het voortbestaan, gebiologeerd door leven.
Dan wordt dit water een zeer zachte wetenschap
voor later.

Iets
rukt aan de dobber
van mijn moedertaal.

Interbellum

Luister.

De wind speelt in de boiler.

Dit moet herfst zijn.

Dit is ook leven op de bom,
onnodig indien niet ernstig,
zo lang de voorraad vrede strekt.
Het okert in mijn hoofd.

Ik heb vandaag een treinfanaat ontmoet.

Actie openbaar vervoer:

ontsporen met een groepsticket
tijdens een interbellum.

We zagen vrede op aarde passeren.

Hij zei dat ik net een dichter was.

Actie openbare vervoering:

stoom aflaten terwijl vrouwen
als vraagtekens aan hun huizen haperen
en ratten rond veevoederbedrijven flaneren.

Bladstil

Hou van wit het blauw over,
van het ei het land
waar de kip op liep.

Luister naar de ongecomponeerde noot.

Smoor de wind, zeg dat je verlangt.

Dat je niet zonder kunt: wind.
Schrijf niet.
Ga voor een steengroeve staan.

Neem je tijd.

Tand des tijds

Zacht verzet
in stil alfabet
getoonzet.

Steels
valt regen
naar beneden.

Waar is de tijd.

Van ijsbloemen

Van ijsbloemen is er sprake. Goed
voor wie de kleuren een raadsel zijn.
Ook zegt men dat op dit ogenblik
het landschap wit is, wit.
Men sleurt een slede met een kind erop mee.
Bloed aan een linkeroor.
Moeilijkheden met bilabialen
bij het buitengaats dialogeren.
Kijk: dit is nou een winter
zoals die het vroeger bestaan moet hebben.
Een hard regime
waar ook de koning het te koud krijgt.
Woorden die in de straat blijven hangen
en auto's die in de sneeuw blijven steken.
Een onderdaan in vertraagde opname:
men neemt laatkomers niets kwalijk.

Het moest maar nooit meer zomeren,
wenst wie achter dit raam staat.

Een laatbloeier.

'There is no end, but addition' (T.S.E.)

Des ochtends ei zo na de dromenkoets verlaten,
god is mijn eerste spraakgebrek, de oeverloze
dooier van de zon een lastige klapzoen
midden mijn gezicht: mijn praatballon blijft
wit tot iemand zegt: 'Hallo, ook buitenspel
gezet?' Waarop ik zeg: 'Verrek, ja,
niet opgelet en in de val gelopen'.
Maar hij verdwijnt en ik verdwijn en beiderzijds
geen woorden meer gewisseld. Ieder naar
zijn avond toegelopen en ik die weet:
de koetsier is niet meer om te kopen.

De kamerplant buigt van wishful thinking
dat ik op haar overbreng. Het donker
in een hoek gevangen. Een boek een vlek
van moe verlangen. Aan elke wand
zuigt stilte. Bang voor dieren
die de avond vallen doen en huizen sluiten.
Zou het duren voor ik mijn zwarte
gat verlaat en zeer veel licht
in mijn kamer toelaat? Een blad omsla
en van een spiegel schrik omdat die
mijn gebaar verraadt als zat niet echt hier ik?

'Wat had kunnen zijn en wat geweest is
wijzen naar één einde, dat altijd daar is'.

PIM PANDOER, EEN LEVEN

De dichter hij ligt er

Mijn hond zou in de winter wonen,
de maan dan schuilen achter wolken.
Er was ook wind uit oude dagen
en de veerman zou van kou gewagen

die niet meer ophield tot die brief er kwam
waarin de wereld om verschoning vroeg
voor wat mij allemaal was aangedaan:
miskenning jegens mijn geniaal bestaan,

als een rimbaud in een bos van dwaling,
een baudelaire wiens schrijven voor verdwazing
doorging. Men zou dan eindelijk beseffen
dat mijn pen 's werlds raadsels op kon heffen.

Die bode zou ik schielijk groeten, desnoods
een glas aanbieden voor zijn wintervoeten.
Pas als hij dan weer was weggegaan,
zou mij het lachen nader dan het huilen staan.

In deze rimboe van verwarring zou ik zegevieren,
in dit dorp van dwazen alsnog de trommel slaan.
Zingen zou ik, dat ik het altijd al geweten had:
een dichter weegt zo zwaar als zijn gedicht,
maar soortelijk stijgt hij over zijn gewicht.

Alzo sprak de dichter

Poëzie? Toch op de infosnelweg niet?
Zoals de stok van de parasol
het schildpadei doorboort, zo is de chip
het kluitje in mijn wuivend riet.

Kan glasvezel mijn inkt geleiden?
Een vehikel van mijn vondsten zijn?
Geritsel tussen regels; geuren van papier:
mijn ivoren deuren staan steeds op een kier.

En kaarslicht flakkert in het wijnglas,
dat ik voor de deurwaarder bewaar.
En poëzie hoort in de pechstrook,
bij een praatpaal, zonder misbaar.

Van nu en straks zullen mijn woorden
zonder schermen als vanzelf oplichten
en zich bij tijd en wijle voorsorteren
tot een file van onhaastige gedichten.

Zo wil ik het, veer- en voerman
van diepe gedachten. Want een deel
van dichten is ook wachten, op dat ene
fluitsignaal dat de lezer buitenspel zet,
op de infosnelweg, als hij niet oplet.

Prince (Je paard!)

Prinsen worden kikkers of weer prins.
Het is de kus die het 'm doet.
Men heeft dan wel een dame nodig,
met wat blauwe inkt in haar bloed.

De toren waar die muze woont,
is veel te hoog en van ivoor.
Woorden schieten steeds te kort;
een ganzenveer is geen drillboor.

Door vele poelen van ellende
moet de prins eerst waden.
En pas na oeverloos gekwaak
is het voor de dichter eindelijk raak.

De vrouwe knoopt heur haren los.
Een draak braakt vuur en vlam en sleutel.
De kikker blaast zich dikker, dikker
op de valreep van wat doodsgereutel.

Dan komt die kus dus.
En zie: het werkt, lang en zeer gelukkig.
Nu nog wat haver en wat klaver
voor het paard. Want dat is
na al dat gedaver een beetje van de kaart.

Wit blad

Ik keilde een woord, onbewaakt,
over de spiegel van glashelder water,
en het scheelde geen haar
of ik had een gedicht gemaakt.

Het scheelde, het scheerde, met opzet,
geen doel voorbij, om simpelweg
aan de andere zij me toe te roepen:
waarom heb je dat gedaan met mij?

Aan andere woorden schoot ik te kort.
Het bleef bladstil; ik keek opzij
en staarde naar niets. Gedachten
stroomden voorbij. Ik maakte slagzij

en verdween vanwaar ik gekomen was,
het water achter me latend,
helder en strak als glas en waterpas.
Licht werd dichter, duister en dan donker.

Dat was het dus: woord overboord.
De spiegel bleef onbeschreven.
Rimpelingen stremden als luie melk.
Witter dan wit stond het water stil
boven zijn diepe grond. En het werd later.

Dikke boeken

Vechten ze veel in wat je schrijft?
Heerst er oorlog? Wordt er
ergens middenin al gevrijd?
Vallen er doden, stroomt het bloed?

Heb je dat ook zelf beleefd
of komt het zomaar uit je koker?
Was je goed voor opstel? Had je vroeger
voor elk liefje een tekenend adjectiefje?

Kijk, ik zou ook boeken willen schrijven,
maar ik heb al moeite met een brief.
Al zeg ik het zelf: het zwaardere werk
ligt me wel - neem dat maar voor lief.

Maar 't is de tijd, nietwaar, die ik niet heb.
En eigenlijk moet ik ook eerlijk bekennen
dat ik mijn quality time spendeer aan Konsalik.
Van diepe gedichten krijg ik de hik.

Goed, knikte ik. Vecht jij maar verder
in wat je leest. Vergeet evenmin
te vrijen, want de betere-boekenwurm
is ook maar een beest. Tot schrijfs,
misschien, we zullen wel zien.

Pim Pandoer, 1963

Lang voor mijn zoon werd geboren,
een raket op de maan was geland,
scheen in het diepste geheim des avonds
door donkerste blaren een lamp.

Zij scheen, als in een wurmig jeugdboek,
doorheen de blaren. Ik rilde ingetogen.
Een heimlijke schim, kraag opgeslagen,
spoedde zich uit de lichtplas heen

naar niets. Dit was het geheime sein
voor avontuur, verpakt in wind en blaren.
Hier was duister gedoe aan de hand;
een stad in de greep van een onzichtbare.

Ik keek weer neer in mijn jongensboek.
De feu continu werd opgepookt.
Moeder werd moe. De vader zat rokend
te zwijgen, te horen en zien naar niets.

Wat zou het worden: ook speurder,
ook schrijver, of gewoon als de dood
de zoon van een vader? Die avond
werd in mijn hoofd een lamp aangestoken,
een blad omgeslagen: het werd allebei.

Uit eigen werk

Er is niets nieuws onder een zon.
Vele verhalen zijn al zo oud
als ze lang zijn. In de winter
is het koud. U bent welkom.

Ik hanteer de veer om u te melden
dat ik tussen de regels spreek.
Tevens maak ik gewag van woorden
waar ik een zekere diepte in steek.

Papier is gewillig nadat het wit
is geweest. Het geschreven woord
blijft; het past als een schoen
op een leest: verstelbaar, jawel,

maar dan past een mens het aan,
een lezer, weetjewel. Wij, dichter,
kunnen niet zonder. We hopen
dat het vanavond goed zal gaan.

Na de pauze kunt u vragen stellen.
Hoe ik ertoe gekomen ben. Wat me
schrijvende houdt. Want het regent
godbetert pijpenstelen. Ik heb u
gewaarschuwd: in de winter is het koud.

Bestseller

Na de bijbel, Blyton en Lenin
ben ik ook nog naarstig bezig.
Aan mijn pols is de tijd vastgebonden.
In mijn lade liggen vele jeugdzonden.

Ooit komt het er wel uit, af
als een straf, als een kei zo rond
en gaaf en glad. Ik wou alleen
dat ik wat meer tijd had.

Als de uren oren hadden
naar wat ik nederschreef,
dan zouden ze die beter spitsen.
Mijn tijd is kostbaar; ik leef

voor de pen en geef vorm
aan wat ons allen beroert.
Mijn inkt heeft de kleur van olie.
Ik wil dat eenieder die drinkt.

Mijn evangelie, thans onbekend,
apocrief en verstolen, zal bijbel
en Babel zijn, Blyton doen verbleken
en Lenin achter zijn ijzeren gordijn
doen knarsetanden van zielenpijn.

Beurs van boeken

Signerend: boven niet goed wijs.
Flanerend: in het onderwijs.
Clash van de titanen; schone letteren
spuwend en de vaart der volken opstuwend.

Hersens knetteren. Het is warm.
De leraar zit in pak en zak.
De dichter hoopt op wat verkoop
en kijkt droevig van de massa weg.

Kassa? Zat u niet in het gevang?
Predikt u de Griekse liefde niet?
Wordt uw oeuvre door de Gouden Uil
alleen bedacht met een braakbal?

Jammer. Zet toch maar uw handtekening.
Het moet voor school: opdracht Nederlands.
Plus een boekbespreking. Geen probleem:
internet verklikt wel een van die charlatans.

En zijn hier ook bekende koppen?
Van op teevee? Is dat Elsschot daar
in de weecee? Die Madocke maakte
lang voor de puiden van Gezelle kwaakten?
O, daar gaat eindelijk De Bel!

Clair-obscur

Wind heb ik nodig! Beaufort!
Storm, tempeest, hevige regen
desnoods, om die koppige verzen
te stampvoeten totterdood.

Dwingen zal ik dit vehikel
van woorden. Doem en daad
en dood openbaar vervoeren.
Dichten en dorstig moorden.

Belaagd, uitgedaagd: een god
in 't diepst van mijn gedichten.
Zoals de bizon nooit achterwaarts deinst,
zo zal ik voor niemand zwichten.

Lees tussen regels het zwart.
Zie onder woorden de ziekte,
hoe dag zich met nacht verwart,
een voerman gewaagt van gekte.

Maar ook veerman wil ik zijn,
glijdend over klaar water,
een pluim op de hoed der wanhoop,
omkijkend aan de andere kant,
of iemand mijn woord heeft gehoord.

TIME IS ON MY SIDE

Conte d'Automne

Ik liet het licht aan en de poort open.
De wind floot tussen de bomen.
De klok vermaalde het wachten.
Ik wou schrijven om te verzachten,
maar het werd kerven, dwalen over papier
tussen scherven. Doelloos zwerven.
Ik had wat mozart voor je willen zijn.
Het begrijpen rond een glas rode wijn.
Vieren, weet je wel, maar niet te fel.
Niet rijmen zo strak. Woorden niet dopen.
Daarom liet ik het licht aan en de poort
open, maar dat brengt ongemak.
Een ongenode gast zat aan met mij:
uur na uur na uur, ik ongedurig.
Hoe kouder hij keek, hoe ouder ik leek.
Ik zocht mijn zatheid, bezwoer hem
kalm te blijven. Hij knikte; tikte.
En tergend werd hij wijzer en wijzer.

National Geographic

Mijn god, het is al twintig maart.
Ieder ogenblik is onbewaakt.
Stel: een meteoriet, verdwaalde vogel,
metaalmoetheid, stadsinfarct, noem maar op,
orkaan met vrouwen naam, zo gedaan.
Vanochtend nog, een kat, ex-poes,
nu moes. De hele mikmak herverdeeld.
Ik scheelde zelf een haar met domme kracht.
Energie alom. O ja. De wereld één groot dorp.
Star Trek in de straat. Ik bel je wel.
Beam me up, hup. Waar blijft de nachtwacht?
Lente, halleluja, opgepast, alert:
IETS KAN IEDER OGENBLIK TOESLAAN.
Heb.jij*ook.dat.onbestemde.be?
Mijn god, deze wereld is van de kaart.
Zij heeft zich een blauwe plek gestoten.
O jawel: het is alweer twintig maart.
Zal ik mijn hoofd maar ontbloten?

Closing time

Ik kijk in je ogen net na sluitertijd:
de dubbele bodem van een oneliner.
Door de grap van rook en alcohol
zie ik je bijna niet meer zitten.
Why is my limit your eyeliner?
Dit café heeft erg zijn best gedaan
om stil te blijven staan bij het feit
dat jij en ik en wij hier zaten.
Er wordt weer druk gestorven om ons heen.
De tijd ligt er verloren bij; de straat
verlaten. Wil je nog een glas
alsof het pas gisteren was?
Of moeten we maar weer eens weg
van levenslustig Vlaanderen, wat sprokkelen
voor dromen bevolkt met splinters en met
spaanders? De nacht wacht.
Met zacht geknap breekt in volle hevigheid
een dag weer aan. Het is gedaan.

Love from Russia

Ik ben een Rus in mijn gedichten.
Ze moeten steppe hebben. En ook
stad. Ik wil er oude wind in horen,
gesuizel en uitstervend hoefgetrappel.
Met koude handen woorden warmen
en die op de zwarte markt verkopen.
Want Russen kunnen luisteren
naar gefluister in gebladerte
en ijzige stilte tussen bladzijden.
Ze kennen de regels; ze lezen ertussen
en kussen zowel de zielsverwant
als de dwingeland. Over trage boten
zingen zij; ter kerke waden zij.
Terwijl het stormt in hun hart
bij het woeden van winter,
het zinderen van zomer.
O tsarina, laat me jouw revolutie zijn
voor de duur van een oud gedicht.

The Duty and the Beast

De nacht is blauw als wintermelk.
Van een lichtend donker is hij.
Het gedicht glimt als een greepje schemer.
Kou gloeit op; warmte rilt als vanouds.
Laat alles met rust. Kom er niet aan.
Het bewijs van falende geneeskunst
is het geblikker van het scalpel.
Het is mijn verdomde plicht
koorts te hebben en een gedicht
ondood weer te doen leven.
Mijn hond woont in de winter
en houdt de wacht bij de nacht.
Als ik blauw doe rijmen met jou,
dan huilt hij als een hyena.
Maar als ik als dokter bewijs
dat hij ongerijmd niets hoeft te vrezen,
dan verklaar ik plechtig bij dezen
dat wij beiden zijn genezen.

Ci-gât

'Zo, dat was het'. Einde citaat.
Vier woorden, vier tekens van leven.
Het is mooi geweest: leven, liefde, dood.
Alle uitgestrekt over jaren.
Een feest voor lijf en leden; bewijs
van lang gedrag en zeden.
Heden ik, morgen gij: zeker weten
dat er dood is na het leven.
Men is namelijk heengegaan
en laat bestaanden na, ontdaan.
Tussen schreeuw en reutel
en wee en hik is het goed
even stil te blijven staan
bij wat het is: bloed, vlees,
kak, merg, been, pis. Dat is
wat de mens is. Hij dicht, hij danst.
Hij lacht om zwaartekracht.
Hij krijgt een waterkans.

Nie wieder Krieg

Zo zal ik altijd over jou
blijven schrijven. Alsof je
nooit bent weg gaan wonen
in andere woorden, die je
beter bekoorden. Ik hou vast.
Het is op de tast dat ik je
alsmaar oproep. Je hebt je van mij
afgenomen. Alleen de woorden
klopten, als een specht.
Maar ik ga je te lijf,
al is de oorlog nog zo koud,
de inkt geronnen, wapens neergelegd:
niemand heeft gewonnen.
Als de duivel je niet komt halen,
dan doe ik dat zelf wel.
Ik land in jouw Normandië
en hoop dat je me nog herkent:
ik ben die blinde oorlogscorrespondent.

Metallica

Primal scream, doopvont, puntmutsgevoel,
gewoel van jaren, hypes & vibes.

Dweep, zweer, zweep, dan, and now:
what matters? WHO HAS OFFICIALLY
LEFT THE BUILDING? Wie zingt nog
omdat hij afgebekt werd? Wie is metaalmoe?

Oude meisjes & bejaarde jongens, online
met onrust in het orkest. Unplugged
van intelligente batterijen & decibels.

Iets van Metallica voor papa.

Tijgerbalsem tegen zwangerschapsstrepen.

Top of the bill, sign of the times,
het is al elf uur, hier die factuur!

Paps in de gedaante van frontman.

Mams denkt bij al dat gezang
aan een slang, aan alimentatie,
aan seks zonder weerga en papa,
aan unplugged vrijen met een andere man.

In-paars

Altijdgroen. Altijd goed ze weer te horen.
Toen we nog losvast geloofden in groeven,
gevoelige snaren en lengte van haren.
Een dijk van een song deed alles vergeten:
de tijd waar het eigenlijk over ging
en een wereld die maar niet kon bevatten
dat je vier minuten hemel kon jatten
zonder huis & tuin & lente & wagen
& liefde & centen. 240 seconden,
deuren 20 uur 30, VVK 500 BEF,
ADD 450-, glas verboden, zonde.
Ondanks getallen bleven we zweven.
Ogen werden spiegels van de ziel,
met daaronder wallen, want tijd
was een kind dat niet wou gaan slapen.
En na dat zingen en dat zieltogen
werden het lauwerkransen, jaarringen.
En nog altijd kraak ik walnoten.

Herfstkunde

Stenen waaien niet. Regen
voel je niet, hierbinnen. Ginds
is een herfst; de mode wil het.
Mocht Versace nog in leven zijn,
dan zagen bomen er anders uit.
Geen commentaar. Je ziet wat je ziet.
In oktober droomt de dichter
van de catwalk, vrouwen zonder kleren.
In Italië vloeit wat bloed, in Amerika
tolt een tornado vierkant in het rond.
Betsy maakt het bont;
Gianni sleeps with the fishes.
En in de winter ga ik kleren kopen,
want gedichten ogen wel mooi,
maar ze zijn zo weinig om het lijf.
Ze zijn zo röntgen en zo frêle.
Ze zijn zo iel en zo fragiel
als de pel van Naomi Campbell.

BIOSCHETS

Sedert 1977 publiceert Joris Denoo met de regelmaat van een boeddha boeken: poëzie, proza, essay, theater. Hij werkt ook mee aan diverse Vlaamse en Nederlandse literaire tijdschriften, en hij heeft met zijn wekelijkse column 'Cursief' een vaste stek in De Krant van West-Vlaanderen. Bekroningen kreeg hij voor diverse genres.

Bladen als NWT, NVT, De Gids, De Revisor, Maatstaf, Hollands Maandblad, Avenue, Poëziekrant, De Brakke Hond, Deus ex Machina, Yang, Kreatief, DW&B en De Vlaamse Gids namen/nemen bijdragen van hem op. In de jaren 1978 - 1988 was hij redactielid en -secretaris van het tijdschrift Yang.

Joris Denoo combineert het schrijverschap met het onderwijs. Hij is docent Nederlands aan de Zuid-West-Vlaamse Hogeschool Katho, campus Torhout, sedert medio jaren '70. In 1975 studeerde hij als germanist af te Leuven; zijn verhandeling betrof het werk van de Nederlandse dichter Sybren Polet.

COLOFON

« ROBINSON » van JORIS DENOO, verscheen als
NetBook nummer 29 in de maand augustus 2003.

*

uitgave en design

HET PRIEELTJE ONLINE

*

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of
gekopieerd zonder uitdrukkelijke toestemming van de
auteur. Copyright 2003 Joris Denoo en
www.hetprieeltje.net*